

Kiviniemen päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Toimintakulttuuri

Kiviniemen päiväkodin toimintakulttuurin tärkein tavoite on turvata lapselle sujuva ja kiireetön arki. Kodinomaisuus, välittäminen ja kyläilyt muissa ryhmissä kuuluvat Kiviniemen päiväkodin tärkeimpiin arvoihin.

Yhteinen fyysinen ympäristö koulun kanssa yhtenäistää ja sujuvoittaa lapsen opinpolkua. Koulun yhdysopettajan johdolla kehitämme 5-8-vuotiaiden pedagogiikkaa. Vuonna 2023-2024 esiopetusryhmät toimivat koulun tiloissa. Myös koulun kirjasto on päiväkodin aktiivisessa käytössä.

Kiviniemen päiväkodin toimintakulttuurin kulmakivi on luonto. Olemme Puoli Päivää Pihalla –päiväkoti, ja sitoudumme toimintaympäristön laajentamiseen lähiluontoon. Pedagogiikan ytimessä on toiminnallinen oppiminen.

Sitoudumme kestävän tulevaisuuden periaatteisiin, kierrätämme ja kunnioitamme luontoa. Lapsi oppii toiminnan ja elämyksien kautta kestävän tulevaisuuden tärkeimpiä arvoja: luontosuhdetta ja oman toiminnan vaikutuksia. Lapsi oppii ymmärtämään omien tekojensa vaikutukset ympäristöön ja muihin ihmisiin. Fyysinen hellyys ja psyykkinen turvallisuus on kaiken a ja o.

Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoittelemme yhdessä. Käytössämme on mm. Piki-materiaali. Kasvattajat näyttävät esimerkillään, miten toisia ihmisiä kohdellaan. Hymyillään kohdatessa, toivotetaan ”hyvää huomenta”. Sanotaan ääneen hyviä asioita. Muistetaan kehua ja kiittää toinen toisiamme. Positiivisessa ilmapiirissä meillä kaikilla on hyvä päivä.

Laaja-alainen osaaminen

Kannustamme lapsia pohtimiseen, oivaltamiseen ja oppimisen iloon toiminnallisuuden kautta. Toiminnassamme korostuvat tunne- ja vuorovaikutustaidot sekä toiminnallinen oppiminen. Tunnetaitoja harjoittelemmekin tunnetaitomateriaalien, kuvatuon, lukemisen ja leikin kautta. Aikuinen on aina läsnä sanoittamassa lapsen tunteita ja varmistamassa, että jokaisen tunne tulee huomioiduksi. Vuoden 2023-2024 kiinnitämme erityistä huomiota sensitiiviseen vuorovaikutukseen.

Tuemme lapsen kiinnostusta tarinoihin ja kirjoihin. Pidämme kirjallisuuskasvatusta todella tärkeänä lapsen kasvun ja kehityksen tukemisessa. Järjestämme aikaa ja rauhaa kirjojen lukemiselle. Lapsen pyyntö kirjan lukemiselle otetaan aina vastaan. Viikko-ohjelmien tulee olla sopivan väljiä, jotta lapsen aloitteille jää aikaa.

Kasvattajat huomioivat toiminnassa lapsen luontaisen kiinnostuksen ja halun tutkia. Kasvattajilla on aikaa huomata lapsen kiinnostuksen kohteet. Lapsen kiinnostuksen pohjalta syntyviä projekteja rikastetaan etsimällä tietoa kirjoista ja digimateriaalista. Osa henkilöstöstämme on koulutautunut STEAM-pedagogiikkaan.

Oppimisen ilo

Opimme leikin, tutkimisen ja toiminnan kautta yhdessä kavereiden kanssa. Onnistumisen iloa saamme arjen taitojen oppimisesta. Kasvattajat huomaavat lapsen onnistumiset ja antavat positiivista palautetta. Kasvattajien viesti lapsille on, että riittää, kun yrittää parhaansa.

Oppimisen pitää olla hauskaa. Heittäytyminen ja hassuttelu ovat paras keino oppia uutta. Myös aikuiset lähtevät hassutteluun mukaan. Lapset kasvavat ja kehittyvät eri tahtiin, ja kasvattajien tehtävä onkin havainnoida lapsen herkkyyksia. Voimme myös oppia toisiltamme. Lapsen motivaatio uuden oppimiseen tulee usein hyvän ystävän myötä. Kasvattajat hyödyntävätkin vertaisoppimista.

Lapsen oppimisen iloa ja motivaatiota ruokkii kasvattajien huomio: lapset palkitaan yrittämisestä ja onnistumisesta peukulla, taputuksilla, leimoilla ja tarroilla. Myös vanhemmille on tärkeää kertoa onnistumisista. Lapsen itsetunto kehittyy sallivassa ja kannustavassa ympäristössä.

Osallisuus

Kiviniemen päiväkodin toimintakulttuurin tärkein arvo on tasa-arvo ja osallisuus. Rohkaisemme lasta oman mielipiteen ilmaisuun ja vaikuttamaan kyselemällä, havainnoimalla ja antamalla vaihtoehtoja. Myös palautteen antamista harjoitellaan. "Miltä tuntui? Oliko kivaa?" ovat kysymyksiä, joita lapselle esitetään. Jokaisella kasvattajalla on kuvatuki mukana arjessa. Tunneilmaisuun on käytössä tunnetaulut ja –mittarit. Porinapiireillä jutustelemme ihmetystä herättävistä asioista, mukana keskusteluissa mm. porinahiiri.

Myös perheiden toiveita kuunnellaan ja kunnioitetaan. Kasvattajat pyrkivät luottamukselliseen vuorovaikutukseen perheiden kanssa. Syksyisin pidämme Lapset Puheeksi ja VASU-keskusteluita, ja keväällä arvioimme niiden toteutumista. Palautteen antoon meillä on käytössä mm. palauteboxi. Vanhempainiltoja olemme toteuttaneet toiminnallisesti päiväkodin piha-alueella.

Lapsen kasvun ja kehityksen tukena ryhmissä vierailee säännöllisesti varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO), sekä mm. S2-mentori. Näin erityistä tukea tarvitsevat lapset sekä eri kieli- kulttuuritaustaiset lapset saavat monipuolisen kasvun ja kehityksen tuen. Myös yhteistyö neuvolan, puheterapeuttien ja toimintaterapeuttien kanssa on säännöllistä.

Leikki

Leikki tarkoittaa meille vapautta, kiireettömyyttä ja flowta, jonka lapset saavuttavat usein kavereiden kanssa. Leikki rentouttaa ja lisää luovuutta. Leikin aikana lapsi oppii monia taitoja, sosiaalisuutta ja ongelmanratkaisua. Leikki tukee identiteetin vahvistumista. Lapselle tulee tunne, että on tärkeä toimija yhteisössä.

Kasvattajat ovat mukana leikissä havainnoimassa ja ohjaamassa. Kasvattajan tuella leikkiympäristöjä voidaan muuttaa ja rikastuttaa. Leikkivälineitä vaihdellaan ryhmien välillä. Myös kestävä kehitys näkyy leikkiympäristöissä ja leikkivälineissä: parhaat leikit saadaan usein aikaiseksi pahvilaatikoista, maitopurkeista sekä wc-paperirullista. Leikki saa myös jatkua, ja leikin lopettamiseen annetaan aikaa.

Leikin tärkeyttä korostetaan myös vanhemmille. Vanhemmille kerrotaan mitä, ja kenen kanssa lapsi on leikkinyt, ja mitä uusia oivalluksia lapsi on leikissä saanut. Lapsia havainnoimalla saamme tärkeää tietoa lapsen sisäisestä kokemusmaailmasta.

Liikkuminen

Luomme sallivan ja kannustavan ilmapiirin liikkumiselle. Liikuntavälineet ovat lasten saatavilla. Ulkoilemme ja liikumme joka päivä päiväkodin omalla piha-alueella, koulun kentällä, puistoissa, lähimetsissä ja merenrannalla. Käytämme koulun liikuntasalia säännöllisesti. Liikunnan vuosikello ja vuodenajat rytmittävät liikuntakasvatusta.

Olemme Puoli Päivää Pihalla –päiväkoti. Ulkoilemme säällä kuin säällä.

Oululaisuus

Oululaisuus näkyy päiväkotimme toiminnassa arvoina ja kulttuurisena viitekehyksenä. Myös oulun murre kuuluu ja näkyy kasvattajien ja lasten päivässä. Kiviniemeläisyys tarkoittaa alueen luontoa, ihmisiä sekä merta kalasatamiseen. Kalastus ja kalastuksen historia tulevat tutuksi lapsille jo pienestä pitäen.

Vaalimme Kiviniemen alueellista kulttuuriperintöä. Meren ja metsän läheisyys antavat meille mahdollisuuden retkiin, luovaan toimintaan ja oppimiseen ulkona. Rantaretket ovat säännöllinen osa päiväkodin arkea. Merenranta on rikas toimintaympäristö lasten laaja-alaiselle oppimiselle. Teemme yhteistyötä alueen koulun, urheiluseurojen, asukasyhdistyksen ja kirjaston kanssa.

Lasten toiveita

Lasten toiveet ja mielenkiinnon kohteet luovat pohjan toiminnan suunnittelulle. Lasten kiinnostuksen kohteet muuttuvat jatkuvasti, joten kasvattajat kuuntelevat herkällä korvalla, mikä lasta kiinnostaa. Motivoituminen, inspiroituminen ja virittäytyminen on helpompaa kun päivän käsiteltävä aihe rakennetaan sisältämään lasta kiinnostavia teemoja.

Säännölliset lastenkokoukset sekä toiminnasta saatava palaute ovat kasvattajille tärkeitä työkaluja pedagogiikan suunnittelussa. Myös arkiset keskustelut esimerkiksi ruokailun yhteydessä ovat ensiarvoisen tärkeitä, kun lapsen toiveet halutaan nostaa tarkasteluun. Toiveita kirjataan ja niihin palataan.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Vanhempien osallistumisen muotoja voivat olla päivittäin käytävät keskustelut, ovensuukyselyt, VASU-, ja LEOPS- ja arviointikeskustelut sekä vanhempainillat.

Varhaiskasvatuksen avoimuuden ja vanhemman asiantuntijuuden korostaminen erityisesti lapsen hoidonaloituksen alkuvaiheessa on tärkeää. Luottamuksellinen suhde auttaa vanhempia luottamaan kasvattajaan, jolloin vanhempi uskaltaa ilmaista ajatuksiaan lapsen asioissa. Kouluttaudumme Lapset Puheeksi –menetelmäosaajiksi, ja käytämmekin sitä mm. aloituskeskusteluissa.

Arviointi

Toiminnan arviointia tehdään jatkuvasti. Lapset osallistuvat omilta foorumeiltaan (lastenkokoukset, porinapiirit, sadutus ym.) toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Henkilöstön toiminnan arvioinnissa toimivat tiimipalaverit, ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmat, pedagogiset työryhmät, sekä viikkopalaverit. Myös sähköiset järjestelmät auttavat toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa sekä arvioinnissa.

Arvioimme toimintasuunnitelman toteutumista keväällä 2024.

